

Összeállító: PALLÓSI JÓZSEF
Összeállítás ideje: 1979.

TART.: SZILÁGYI ISTVÁN ÉLETRAJZA
(CSÉLED ÉLETRAJZ)

6 lap

Főhordozó rajzi rajzó: MAGYBÉRKI
Számozó: XVII,

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

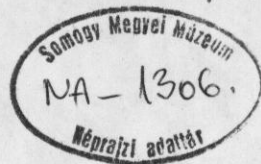
LELTÁR

ÁTVEZETVE AZ EGYS. LTK. 4216-os TETELE ALÓL

Pallósi József
7255-Nagyberki
Felszabadulás u. 53.

Szilágyi István életrajza

4216

Saját maga mondta el 1979. január 28-án.

Az elmondottakat feljegyezte Pallósi József agrármérnök.

7255 Nagyberki Felszabadulás u 531

1910. március 23-án született Sásd Margitmajor pusztán Baranya megyében. Szülei gazdasági cselédek voltak. Négyen voltak testvérek. Édesapja 1914-ben bevonult katonának és itthon maradt a felesége 4 kiskorú gyerekekkel. Édesanyja abból tartotta fenn a családot ami hadisegélyt kapott és ezen felül a Margitmajori egyik ököristállóban elhelyezett hadifoglyok részére főzött. Ezért kapott egy kis fizetést. Ez a munka alkalom azonban 1917-ben megszűnt mert kitört a forradalom és az orosz hadifoglyok haza mentek. Megemlíti, hogy a hadifoglyok között volt egy Iván nevű akinek otthon szintén gyerekei voltak igen szerette a családot főleg őt még a hadifoglyok kosztját is megosztotta vele.

A Margitmajori birtok Dr. Dóri-é volt aki az édesanyjának az apja bevonulásától kezdve konvenciót nem méretett. A háború befejeztével a családi segély is megszűnt, az utaságtól tovább lakást sem kaptak mert kereső nem volt, mert az édesapja még nem jött haza a fogságból nem tudtak róla semmit. Ezért egy napon össze pakoltak az édesanyja a szegényes kis holmit és a gyerekekkel együtt elment Hajmás községbe árendásházba lakni. Egy öreg nyomorék asszony fogadta be őket aki elengedte az árendát csak az édesanyja takarítson rá.

Igy 1918-ban az édesanyja a 4 gyerekekkel eljárt Grof Fértetics Vilmos birtokára aratást vállalni. 1918. október 20-án jött meg az édesapja, aki a 4 éves katonai szolgálat alatt 2 szer volt itthon a családnál. Megkivánja jegyezni, hogy a hajmási és a gálosfai legelőkön sok volt a vadkörtefa a család kisebb tagjai nyáron azt gyűjtötték és vitték haza amit az édesanyja megaszalt télire.

A nyáron megkeresett kevés kis gabonából amit lóvontatásu és meghajtásu járgány hajtott a szem és a szalma csépléskor, egy helyen

jött ki és aztkézi erővel kellett kirázni, kirostálni, amely igen keserves munka volt, az aratás utáni időszakban. Az így megkeresett gabona a család szükségletét csak nyárra futotta. Télen az édesanyja kukoricát főzött és aszalt vadkörtét adott a családnak így nevelődtek fel. Amikor 1918. október 20-án hazajött az édesapja beállt Grof Festetics Vilmoshoz kanásznak 1 konvenciót kapott, amely 8 q buzából és 8 q rozsból állott és 1200 □-öl konvenciós földből.

Szilágyi István akiről ez a feljegyzés készült 9 éves korában beszegődött kanásznak. A családek disznóit őrizte 1/4-es konvenciótért, amely 2 q buza és 2 q rozs volt 400 □-öl kert.

Iskolába öccsével ketten felváltva jártak egyik nap az egyik a másik nap a másik ment a disznóőrzsét nem hagyhatták. Így tudott egy és fél osztályt elvégezni és megtanulni írni, olvasni számolni amennyire lehetett, a többit az élet tanította meg vele. 1924-ben elmentek Vidák pusztára cselédnek ez a pusztá Grof Bodza Pál birtoka volt, Szilágyi ekkor már 14 éves volt és 1/2 konvenciót kapott 4 q buzát 4 q rozst, 20 pengőt és 600 □-öl kertiföldet egy évre.

1927-ben a Grof Hárságyi birtokára kerültek ekkor már ő is mind az édesapja egész konvenciót kapott 16 q buza, 16 q rozs, 1600 □-öl kert és tüzelőt kaptak. Itt édesapja kanász, ő pedig béres volt, 4 ökröt hajtott 3 évig. 1931-ben elvették tőle az ökröket és gyalogbéres lett. Ez valamivel könnyebb volt, mert nem kellett hajnal 3 órakor kelni, csak napkeltétől napnyugtáig dolgozni. De a ~~káraknak~~ béreseknek mire megvirradt meg kellett etetni. Este napnyugta után, ha haza mentek újból megetetni, itatni, amely reggel 2 óra és este 2 óra plussz munkát jelentett.

És ezért még vasárnap sem volt szabad ideje az ~~élet~~ élet miatt.
 Ezért volt a gyalogostbéresnek kicsit könnyebb.
 1932-~~v~~ vissza akarták helyezni ~~u~~bból béresnek amit megtagadott,
 nem fogadta el, erre azonnali hatállyal felmondtak neki és
 tovább nem mehetett dolgozni.
 1919-ben Hajmáson a fehérgárdisták az összes ~~f~~érfi családot össze
 hajtották és megbotozták. Mindenki 25-öt kapott deresen a feneké-
 re. A Haracsi nevű erdészt családjával együtt derékszijjal haj-
 tották, és verték meg őket és pár napig fogva tartották. Ezt
 a cselédek és az erdős azért kapta hajmáson, mert ~~E~~fof Fertetics
 Vilmostól konvencióként 20 q gabonát, és 2 kh földetk kértek.
 1932-ben az ~~a~~raság mivel Szilágyi István a bérességet megtagad-
 ta felhivatta és azonnali hatállyal elbocsátotta.
 Így kerültek 1932-ben Ihafára özv. Kamere Miklósné birtokára
 szüleivel együtt.
 Itt ő kocsi~~s~~ lett és össze ált egy asszonnal aki a gazdaságban
 juhász volt.
 1934-ben eljöttek Inánba cselédnek Herégi birtokra és itt kezdte
 el a juhászságot, még ebben az évben került a Veszprémi püspökség
 Nagytoldi pusztai gazdaságába. ~~O~~tt össze ált egy özvegy asszonnal
 aki takarított rá ~~i~~st is juhász volt 16 q konvenciót kapott.
 1935-~~v~~ április 1-én Kisbertercére került juhásznak egy Gál nevű
 kisurasághoz aki maga is juhászattal foglalkozott. Eg igen jó
 ember volt ettől tanulta meg az igazi juhász mesterséget bére
 évi 30 db birka, és teljes ellátás. Így 3 év alatt 90 db birkája
 lett plussz a gyapju pénz, ezzel indult.
 1938-~~v~~ október 1-~~é~~l Mágocsra került a híres Bazsinka féle vándor
 juhászokhoz. E juhászatnak Hőning volt a tulajdonosa. Ez meg-
 engedte, hogy saját birkája is legyen 90 db saját birkával kezdte,

amely évről évre fokozatosan több lett.

1939-ben már 140 db birkája volt.

1940-ben már 190 db saját birkával lett önnáló és kibérelt területen a gázlói Grof Fesletics féle birtokon legeltetett.

1940. évben, hogy az év jól sikerült Kisberkiben vett egy házat itt élt családjával 1947-ig és bérelt területen legeltetett.

Ekkor már a saját állománya 250 - 300 db között mozgott.

Ezt a létszámot az egész háboru alatt sikerült megőrizni és fenntartani bérelt területeken.

1946. után az állam a magán juhászok fenntartására és fejlesztésére nagy segítséget adott. 1953-ban juhállománya állami ellenőrzés alá került és törzsállománynak nyilvántitották. Ezután minden évben rendszeresen részt vett az országos mezőgazdasági kiállításokon. Az állomány 1953-tól kezdve mindig megyei első lett úgy a mennyiségi mind a minőségi termelésben.

Az általa tenyésztett tenyészkosokat miután 1959-ben beállt állományával a helyi Kaposvölgye Tsz-be mindig jó áron adott el a Tsz. A Tsz jelenlegi állománya 200 db.

1958-ban mind magán tenyésztő egy kossal országos II-ik díjat kapott ezen állatnak az egyszeri évi tiszta gyapjuhozama 12 kg volt. 1959-ig amíg be állt a Tsz-be mind vándor juhász a szabadég alatt tanúzott számár vitte hátán a teljes felszerelést, amely 1 alföldi subából egy bográcsból hozzá tartozó evőeszközökkel és a szolgálából állott. Az egész személyi vagyonát egy 4 x 4 méteres vízmentes ponyvában csavarva felrakta a számár hátára és így vándorolt mindig. A suba 2 személy részére is megfelelt.

Állandóan volt 2-3 db kecskéje amelyek a tejet szolgáltatták, turót, fejfölt biztosítottak és a kutyáknak is a napi ~~xxx~~ tej fejadagot.

Az állomány átlagos gyapjuhozama db-ként évente mindig 6 - 7,5 kg között volt.

Állománya 1938-ban egyszer került köröm és szájfájásba, de elhullás nem volt.

A járványokat úgy tudta elkerülni, hogy idegen állománnyal sohasem érintkezett.

Büdössántaság nem fordult elő nála, mert a rézgálicós faszénpor állandóan a szegében volt és, amelyik állaton észre vett valamit azt azonnal kezelésbe vette.

Kérdésekre, hogy miért állította Jézus a jópásztor szobrot a háza elé 1948-ban. A következőket válaszolta. Azért, mert Jézus volt az első aki észrevette, hogy a világon nemcsak urak, hanem szegények is vannak és azok is emberek akik szegények, hogy minden embernek egyenlő joga van az élethez.

Visszaemlékezik, hogy 1928-ban amikor ő is sorköteles volt Szentbalázson összehívták a környék leventéit és nagy szónoklatokat tartottak, melynek az volt az értelme, hogy mennyenek el önként katonának, tiszteket nevelnek belőlük és küzdjenek utolsócseppvérig a kommunizmus ellen. Nagyon kevés jelentkező volt.

A cselédség részére külön 1928 októberében külön beszédeket tartottak és azt hangotatták, hogy

"Mit gondoltok ha a grófoktól elveszik a földet hova mentek dolgozni, mit adtok annyi a gyerekeiteknek a cselédség csak lehorgasztott fővel hallgata végig, mert visszaemlékeztek, hogy 1919-ben amikor csak konvenció javitást kértek 25 botot kaptak most jobbnak tartották, ha hallgatnak."

1959-beh állt be családjával együtt a tsz-be Szilágyi István már nyugdíjás 4140 Ft havi nyugdíjat kap és a Tsznél mind tanácsadó működik.

Telesége beteges, Lánya önálló varrónő, veje a Tsz-ben

traktoros /Vác Lajos/.

Unokája az általános iskolába jár helyben.

Élete folyamán a babonáságra nem adott csak a lelkiismeretes munkát ismerte.

Megfigyelései:

Ha a kutya rágja a fűvet időváltozás lesz.

Ha a birka behajtás előtt nyugodtan lege~~l~~ és nem készül bemenni idő változás lesz.

Ha a birka ugrándozik, verekszik, játszik hűvösebb idő~~re~~ várható.

Eddig 42 évig őrzött birkákat. Ezen idő alatt az állománya sok ~~arany~~ aranyérmét és oklevelet kapott.

Maga készítette ételei:

Birka gulyás és különböző módon készített sült birkahus.

Burgonyás ételek

Tésztafélék: kecske turóstészta stb.

Fafaragással orvvadászattal nem foglalkozott.

Vannak kedves juhász dalai amit hajlandó lenne magnószalagra is elmondani:

1. Arra alá a szendrei határban
2. A hegytetőn büszkén áll egy kastély.

Találtam nála egy teljesen fából készült szőlődarálót, emlyben még csak 1 db vasszeg sincs.

42/16,

